# Gazeta Krakowska.

Wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w Drukarni Stanisława Gieszkowskiego

№ 238.

Kwartalnie kosztuje złotych szesnaście miesięcznie złotych sześć.

PONIEDZIAŁEK 18 Października 1847 roku.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

| Dzień Godzina | | Bar. do 0° R. w miar. paryz. | Stop. ciepła podł. Reau. | Psychometr | Wiatr | | Stan Atmosfery | Zjawiska napowietrzne i różne uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | 6" | 27" 3''' 11 | + 3, 8 | 2, 24 | Pn. Zachodni | słaby | Chmurno | |
| 15 | 2 | 4, 12 | + 6, 1 | 1, 80 | Północny | „ | Pochmurno | |
| | 10 | 5, 24 | + 4, 0 | 2, 27 | „ | „ | „ | |

## Wiadomości krajowe.

KRAKÓW.

Wczoraj przeszło pięćset osób udało się koleją żelazną, spacerem do Krzeszowic. Dzień pogodny sprzyjał tej małej przejazdce.

— *Wiedeń* 11 *Października.* —

J. C. W. Arcyxiążę Albrecht zachorował niebezpiecznie, gdyż symptomata choroby każą się najgorszych skutków lękać. — Dnia 8 paźdz. umarł tu c. k. pułkownik Schels; strata jego jest wielka pod względem umiejętności militarnéj, w któréj się licznemi pismami i kilku ważnemi dziełami odznaczył.

— *Dnia* 12 *Października.* —

Jutro wraca nasz poseł przy dworze Rossyjskim hr. Colloredo przez Warszawę do Petersburga.

Poseł francuzki, hr. Flahault, wrócił z Paryża i znajdował się już w sobotę w salonie u xięcia Metternicha.

Z początkiem 1848 roku redaktor gazety Wiedeńskiéj p. Bernard odstąpi od téj czynności, którą się od roku 1819 zajmował, dla tego że honorarium z 3000 do 2000 Złr. czyli z 12,000 do 8000 Złp. zmniejszoném zostanie. Jego miejsce mają zastąpić pp. professorowie Stubenrauch i Heysler, którzy wspólnie redagować będą dla łatwiejszego podołania temu obowiązkowi obok powołania professorskiego.

## Wiadomości zagraniczne.

— *Warszawa* 10 *Października.* —

Od trzech dni miasto nasze jest co wieczór rzęsisto oświetlone wraz z laskiem Łazienkowskim. Wszystkie ulice są zapełnione tłumnie przechadzającą się publicznością, pomimo chłodnéj pory, bo się nagle tak dalece oziębiło, że już od dni kilku do 2 stopni zimna miewamy. Dostojna narzeczona J. C. W. W. X. Konstantego jest tu z Niemiec spodziewaną. Jako osobliwość widzieć tu można 12—15 jaskółek, które dotąd nie odleciały, starzy ludzie wnoszą ztąd że będzie bardzo łagodna zima.

— *Paryż* 10 *Października.* —

Wiadomość o przegranéj bitwie Abd-el-Kadera przeciw wojskom marokańskim, gdzie miał do 4000 w zabitych i rannych utracić, okazuje się teraz jako bezzasadną i po zniszczeniu pokoleń Hachem i Beni-Amer zmyśloną.

W dzień urodzin króla znaleziono licznie rozrzucone odezwy do iluminacyi przez bezimiennego ułożone.

Król udzielił posłuchanie Hieronimowi Bonaparte xięciu Montfort.

Syn xięcia Nemours, xiążę Guise, przeżywszy miesiąc umarł.

Wsparcie ubogim udzielane przez czas drożyzny teraz ustanie dla zniżonych cen chleba do zwyczajnéj wartości. Summa zasiłków przez miasto Paryż dotąd wydzielana przechodzi już 10 mili. fr.

Nadeszła tu wiadomość o przybyciu xięcia Aumale do Algieru, gdzie zaraz objął urząd jeneralnego gubernatora i przyjmował deputacye władz z powinszowaniami.

— *Dnia* 12 *Października* —

P. Guizot naradzał się długo z królową Maryą Krystyną po której się bezzwłocznie udała do króla; następnie rozeszła się pogłoska że odjedzie do Madrytu. W miejsce jenerała Narvaez ma być Martinez de la Roza posłem hiszpańskim przy tutejszym dworze.

— *Rzym* 30 *Września.* —

J. Świątobliwość przyjmował deputacyą obywateli Rzymu, którzy dla miasta Bolonii za ofiarowaną im chorągiew, popiersie Piusa IX.

przeznaczyli Xiążę Torlonia i margrabia Potenziani udadzą się z podarunkiem do Bolonii.

Regulamin dla gwardyi narodowéj w xięstwie Luki zbliża się do statutu rzymskiego i toskańskiego, powołując wszystkich od 21 do 55 roku do służby. Kompanie obierają sobie oficerów aż do kapitana. Wybory są ważne przez 5 lat i mogą być na tyleż lat przedłużone.

— *Florencya* 2 *Października.* —

Ministeryum tutejsze zajmuje się wypracowaniem planu do związku celnego państw włoskich.

Tutejsza gwardya przesłała znaczniejszym miastom Toskanii, tudzież Bolonii i Ferrarze, chorągwie w podarunku.

Korpus obserwacyjny nad granicą Modeny został niedawno wzmocniony.

— *Neapol* 29 *Września.* —

Policya tutejsza odkryła kilka zamachów przeciw niespokojności publicznéj, i tak n. p. chciano papiezkiego Nuncyusza Mons. Garibaldi przymusić papiezką chorągiew nieść przez Toledo i tym sposobem lud podburzyć. Liczne straże przebiegą miasto we dnie a w nocy podwajają się wszystkie dla utrzymania porządku publicznego. W ostatnią niedzielę przy procesyi do Madonny di 7 Dolori lękano się wybuchu niespokojności w stolicy; w tym celu odbyła się wielka rada u króla i już miano processyą odwołać gdy przemogło zdanie jednego z ministrów, że ten krok może być hasłem do powstania, ograniczono się więc samem wydaniem rozkazu aby wojsko w koszarach było w pogotowiu, nawet król nie wystąpił jak zwyczajnie sam i wolno na balkon. Załoga miejscowa towarzyszy wszystkim pogrzebom i innym obrządkom gdzie się ludność zgromadzać zwykła.

Usiłowania powstańców przerznąć się do Catanzaro i Sila udaremnił jenerał Nunciante tak że dotąd w górach Aspromonte trzymać się muszą. Piątemu pułkowi liniowemu piechoty zadali znaczną klęskę w któréj kilku wyższych a wielu niższych oficerów zginęło wraz z wielką stratą żołnierzy.

W Reggio rozstrzelano 11 dziedziców mających udział w powstaniu, kilku król ułaskawił. Wojsko teraz czynne przeciw powstańcom w różnych częściach królestwa wynosi około 50,000. W takim stanie rzeczy publicznych handel i przemysł ustał zupełnie dla trwogi jaka wszystkich spokojnych mieszkańców ogarnęła. W Sycylii nie lepiéj się wiedzie: wszędzie postrach i rozpacz nad smutném położeniem mieszkańców, którzy już zwątpili o swojem ocaleniu.

— *Ameryka* 14 *Września.* —

Wiadomości z Mexyku dochodzą do 1 września według których zajmowano się układami pokoju; P. Trist ze strony północnéj Ameryki kierował niemi w Jtzcapusalco, milę drogi od Mexyku. Jenerał Valencya powstał przeciw Santa Annie i jeżeli swego przeciwnika przemoże, układy pokoju mogą być zerwane.

## Rozmaitości.

### *Xiążęta hiszpańscy i Cesarz Napoleon w Bayonnie* (*roku* 1808.)

(Ciąg dalszy.)

Napoleon opuścił Tuileries 2 kwietnia i ruszył do Bajonny, W czasie téj podróży odebrał kolejnemi gońcami wszystkie listy, które starzy władcy i córka ich, była królowa Etruryi, pisali do wielkiego xięcia Bergu. Korrespondencya ta wykryła że Ferdynand i wszystko co go otacza nienawidzą Francyi, i że jeżeli dozwoli panować temu młodemu xięciu, stanie się on niebawnie ślepem narzędziem tych samych ludzi, którzy go uzbroili przeciw własnemu ojcu i przeciw wpływowi francuzkiemu. Domyślał się tego wszystkiego Napoleon, lecz wiele jeszcze zostawało mu wątpliwości; wszystkie przecież znikły po przeczytaniu listów Maryi Ludwiki i królowéj Etruryi. Miał nareszcie miarę tych wszystkich dusz poniżonych, tych gwałtownych i zaślepionych umysłów. Z swobodném tedy sumieniem umocnił się w powziętéj myśli usunięcia xiążąt hiszpańskich.

W nocy z 14 na 15 przybył do Bajonny, i zastał Savarego, który czekał tam na niego od dwudziestu czterech godzin. Natychmiast odczytał list Ferdynanda z Vittoryi datowany, długo rozmawiał z adjutantem swoim a potém go pożegnał. Dnia 16, bardzo rano, kazał go przywołać i powiedział list mu oddając:--,,Jedź do xięcia Ferdynanda i oddaj mu ten list odemnie. Daj mu czas do namysłu. Nie potrzebujesz silić się na przebiegi; więcéj to jego niżeli mnie obchodzi; niech robi co mu się podoba. Wedle jego odpowiedzi lub milczenia postanowię co zrobić i zarządzę środki, żeby nie pojechał gdzie indziéj tylko do ojca swojego.“--Skończył zaś temi słowy:--,,Patrz do czego prowadzą złe rady! Oto xiążę który za kilka dni może panować nie będzie, albo na Hiszpanię ściągnie wojnę z Francyą.--Jedź jak najprędzéj.!“

Kiedy to się działo w Bajonnie, w Vittoryi wszystkie dusze trapiła niepewność i trwoga. Wiele znakomitych osób zjechało się z miast i prowincyi sąsiednich, nietyle dla złożenia hołdu młodemu królowi, jak raczéj dla ostrzeżenia go o niebezpieczeństwach na jakie go wystawiał krok jego nierozważny.--Lecz niepewne jeszcze niebezpieczeństwo, które czekało Ferdynanda w Bajonnie, mniéj go trwożyło niżeli bezpośrednie zerwanie z cesarzem Napoleonem. Oświadczył że poczeka z postanowieniem na powrót jenerała Savary; lecz słaby i wahający się, nie potrafił nawet okazać zupełnego zaufania w wspaniałomyślności cesarza. Oddając się w ręce jego, uzbrajał się jednocześnie jakby się lękał jakiéj zasadzki. Kazał broń rozdawać wieśniakom Guipuskoi i Biskai, osobistą straż swoją z nich utworzył; napełnił niemi ulice Vittoryi, podwórce, przedsienia a nawet korytarze zamieszkiwanego przez siebie pałacu. Nareszcie przyjechał Savary. Na widok tego tłumu uzbrojonych, którzy zalegali całe miasto, domyślił się, że od czasu jego odjazdu, położenie je-

szcze się pogorszyło. Porozumiał się więc zaraz z jenerałem Verdier, napisał do marszałka Bessiéres aby co prędzéj wysłał posiłkowy oddział wojska do Vittoryi, a potém udał się do Ferdynanda. Musiał przedzierać się przez mnogi tłum ludzi złego wejrzenia, uzbrojonych w strzelby, pistolety, pałasze, do pokoju który xiążę zajmował; wszyscy dziko poglądali na niego, gotowi zamordować go i sami umrzeć raczéj niżeli dać sobie porwać młodego króla. Obecność jenerała francuzkiego, xięcia Ferdynanda i cały jego orszak dziwnym przejęła niepokojem. Xiążę odebrał list cesarza i chciwie go przeczytał. Oto ważniejsze z niego ustępy:

„Mój bracie.

„Odebrałem list waszéj królewskiéj wysokości. Powinieneś się był wasza wysokość przekonać, z papierów po królu ojcu swoim pozostałych, jak mu zawsze byłem życzliwy. Pozwól mi, w obecnéj okoliczności, przemówić otwarcie i prawo. Za przybyciem do Madrytu, spodziewałem się nakłonić dostojnego przyjaciela mojego do kilku ważnych reform potrzebnych w jego państwach. Usunięcie xięcia Pokoju wydawało mi się potrzebném dla jego i dla poddanych jego szczęścia. Sprawy Francyi podróż moją opóźniły. Zaszły wypadki w Aranjuez. Nie jestem sędzią tego co zaszło, ani postępowania xięcia Pokoju; ale to wiem dobrze, że niebezpiecznie jest nazwyczajać ludności do rozlewu krwi i wymierzania sobie sprawiedliwości. Proszę Boga żebyś wasza królewska wysokość sam tego kiedy nie doświadczył. Interes Hiszpanii nie wymaga aby złe wyrządzać xięciu, który się ożenił z xiężniczką krwi królewskiéj i który tak długo rządził królestwem. Odstąpili go już przyjaciele, i wasza królewska wysokość mieć ich nie będziesz, jeżeli kiedy popadniesz w nieszczęście. Zresztą jakże można wytoczyć sprawę xięciu Pokoju bez przyzwania królowéj i króla, ojca waszéj wysokości? Sprawa ta poduburzy tylko namiętności stronnicze a wypadek ten niezawodnie szkodliwym będzie dla waszéj korony. Wasza królewska wysokość takie tylko masz do niéj prawa jakie mu matka przekazała. Jeżeli proces ją poniży, wasza królewska wysokość zniweczysz przez to prawa swoje. Zamknij więc ucho na słabe i przewrotne rady. Nie masz wcale prawa sądzić xięcia Pokoju, przekroczenia jego bowiem gubią się aż w sprawach tronu.......“

„Co się zaś tycze adbykacyi Karola IVgo, nastąpiła ona w chwili kiedy wojska moje pokrywały Hiszpanię, a w oczach Europy i potomności wyglądać to będzie, jakobym umyślnie tyle wojska wysłał, żeby pozbawić tronu sprzymierzeńca mojego i przyjaciela. Jako monarcha, mam prawo chcieć poznać przyczyny, nim uznam tę abdykacyę. Powiadam waszéj królewskiéj wysokości, Hiszpanom, całemu światu, że jeżeli abdykacya króla Karola z jego własnego nastąpiła popędu, jeżeli nie został do niéj przywiedzionym przez zamach i zaburzenie Aranjuezu, bez żadnego oporu przyjmę ją i uznam waszą królewską wysokość królem Hiszpanii.“ Pragnę więc pomówić z nim o tym przedmiocie. Przezorność z jaką od miesiąca w tych sprawach postępuję, winna być rękojmią pomocy, jaką xiążę znajdziesz we mnie, gdyby z kolei, fakcye jakiéjkolwiek bądź natury tron waszéj królewskiéj wysokości niepokoić chciały.“

„Skoro mi król Karol doniósł o wypadku z października r. z. boleśnie tém zostałem dotknięty, i sądzę że przez poczynione insynuacye, przyczyniłem się do dobrego zakończenia sprawy Eskurialu. Wasza królewska wysokość wiele błędów popełniłeś; nie chcę innych tego dowodów nad list do mnie napisany przez niego, a o którym wiedzieć ani chciałem. Zostawszy królem, wasza królewska wysokość wiedzieć będzie z kolei jak święte są prawa tronu.“

„Małżeństwo francuzkiéj xiężniczki z waszą król. wysokością zgadza się, mojém zdaniem, z interesem mojego ludu, a uważam je szczególniéj jako okoliczność, któraby mnie połączyła nowemi węzłami z domem. którego postępowaniem od mojego na tron wstąpienia we wszelki sposób chlubić mi się należy.“

(D. c. n.)

---

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

*Od dnia* 15 *do dnia* 16 *Października.*

Bartelmus Andrzéj, Zeromska Antonina ob., Ajwas Grzegorz, Wassilko Jordan, Żaremba Marcelli, Niesiołowski Dominik, Hruzik Jan, z Galicyi; -- Stanowski ob., z Polski; -- Niemojewska Ludwika ob., Walewska Tekla hr., z Pruss.

*Wyjechali z Krakowa*

Zaremba, Nejmanowski Antoni ob., do Galicyi; -- Gurieff Michał, Paris Leopold, do Polski; -- Czacki Alexander hr., Kraft xiążę, do Pruss.

---

# Doniesienia Urzędowe.

*Nro* 2597.

CESARSKO KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ

*Miasta Krakowa i Jego Okręgu.*

W skutku prośby Anastazyi Oczkowskiéj w assystencyi Męża swego Filipa Oczkowskiego działającéj, jako nabywczyni praw Mateusza i Józefa Rezmenów o przyznanie jéj spadku po Wojciechu Kani z realności w Mieście Chrzanowie pod L. 247, lit. *A.* tudzież gruntów do tejże należących wykazem hypotecznym objętych składającego się; Ces. Król. Trybunał po wysłuchaniu wniosku Ces. Król. Prokuratora, na zasadzie artykułu 12 ustawy Hypotecznéj, z roku 1844, wzywa wszystkich prawa do spadku tego mieć mogących, aby się z takowemi w terminie trzech miesięcy do Trybunału zgłosili, po upływie bowiem tego przeciągu czasu, spadek powołany zgłaszającéj się Anastazyi Oczkowskiéj przyznany zostanie.

Kraków d. 28 Kwietnia 1847 r.

Prezes.

*Majer.*

(1r.) Z. Sekretarz P. *Burzyński.*

*Nro* 6799.

SĘDZIA C. K. TRYBUNAŁU
*Miasta Krakowa i Jego Okręgu.*
*Komissarz upadłości handlowéj Karola Hermana w Krakowie.*

W zastósowaniu się do przepisu Artykułu 66 K. H. Księ. III. wzywa wszystkich wierzycieli powyższéj upadłości, aby najdaléj w przeciągu dni Czterdziestu od pierwszego ogłoszenia rachując, bądź osobiście, bądź przez swoich pełnomocników przed podpisanym Sędzią Kommisarzem w obec Syndyków tymczasowych P.P. Franciszka Xawerego Placera i Józefa Bartla, celem weryfikacyi ich wierzytelności, na Audyencyi C. K. Trybunału Wydziału I. o godzinie 9téj rannéj a mianowicie w dnie Poniedziałkowe stawili się.

Kraków d. 9 Października 1847 r.

(3r.) Tomasz *Czech.*

---

*Nro* 514.

CES.-KRÓLEWSKA DYREKCYA OGÓLNA SZPITALI
*W Mieście Krakowie.*

Podaje do wiadomości powszechnéj iż na d. 29 b. m. i r. od godziny 11 do 1 z południa, odbędzie się w Sekretoryacie Ces. Król. Dyrekcyi Ogólnéj licytacya przez deklaracye opieczętowane na wypuszczenie w przedsiębiorstwo czyszczenia bielizny chorych w Szpitalu Braci Miłosierdzia, przez czas od dnia 1 Stycznia 1848 do końca roku 1850 od ceny złp. 390 tytułem rocznego wynadgrodzenia ustanowionéj, składający deklaracye na tę entrepryzę mają wyraznie zamieścić w nich cenę, za jak najniższą od powyżéj oznaczonéj, prać bieliznę Szpitalną zobowiążą się, te w miejscu i czasie do licytacyi przeznaczonych, zaś *vadium* złp. 40 w Ces. Król. Kassie Głównéj Szpitala Braci Miłosierdzia złożyć, które jako kaucya aż do expiracyi kontraktu o to przedsiebiorstwo zawrzeć się mającego, tamże pozostanie; o innych zaś warunkach w miejscu gdzie licytacya odbędzie się, wiadomość powziąść mogą.

Kraków d. 9 Października 1847 r.

Prezydujący
J. KSIĘŻARSKI.
Sekretarz *Tyralski.*

---

*Nro* 6626.

CESARSKO KRÓLEWSKI TRYBUNAŁ
*Miasta Krakowa i Jego Okręgu.*

W skutek prośby P. Wincentego Łopatkiewicza, jako nabywcy praw Rozalii z Borków Rogowskiéj, Agneszki z Borków Mikulskiéj i Katarzyny Borkownéj o przyznanie mu spadku, po ś. p. Wincentym Borku pozostałego, z połowy realności na Piasku w Gminie VII. Miasta Krakowa pod L. 78 stojącéj, składającego się; Ces. Król. Trybunał po wysłuchaniu wniosku Ces. Król. Prokuratora, na zasadzie artykułu 12 ustawy hypotecznéj z roku 1844, wzywa wszystkich prawa do tego spadku mieć mogących, aby się z takowemi w terminie trzech miesięcy do Trybunału zgłosili, po upływie bowiem tego czasu, spadek powołany, zgłaszającemu się przyznany zostanie.

Kraków d. 9 Października 1847 r.

Sędzia Prezydujący
J. *Pareński.*

(2r.) Z. Sekretarz P. *Burzyński.*

---

Nr. 20,845.

**Lizitations Ankündigung.**

Von der k. k. Cameral Bezirks Verwaltung zu Krakau wird zur allgemeinen Kenntniß gebracht, daß in der Amtskanzlei der k. k. Cameral Bezirks Verwaltung am 21. d. i. Ein und Zwanzigsten Oktober 1847 um 9 Uhr vormittags, die Versteigerung des Mauthertrages der Station Przegorzały, Przeginia duchowna, Wygiełzow und Chełmek jedoch nur für die Zeit vom ersten November 1847 bis Ende Oktober 1848, und zwar sowohl für die Einzelnstationen, als auch für alle in concreto statt finden wird.

Der Fiskalpreis für alle zusammen beträgt 2885 *fl.* $5^{3}/_{4}$ *kr.*, und das mit dem sechsten Theile bemeßene Vadium Vier hundert achtzig einen Gulden CMze. Die Fiskalpreise, so wie das Vadium für die Einzelnstationen sind jene, welche in der Lizitations- Ankündigung vom 16. September 1847. Z. 6768 bestimmt worden sind, und in der Amtskanzlei der Bezirks- Verwaltung jederzeit sammt den Lizitations bedingnissen eingesehen werden können.

Die nach dem vorgeschriebenen Muster ausgefertigten, mit dem vorschriftsmäßigen belegten Offerten, müssen bis Tags zu vor, vor der Lizitations- Tagfahrt bis 6 Uhr abends bei dem k. k. Bezirks- Vorsteher oder dessen Stellvertretter überreicht werden.

Welches von der k. k. Polizei Direktion zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird.

Krakau am 13. Oktober 1847.

KROEBL.

---

Nr. 21,104.

**Lizitations- Ankündignng.**

Am 29. d. M. werden allhier am Kieparz im Wochenmarkte sieben Stück ärarische Leiterwägen, welche zu k. k. Feldkriegsdiensten nicht mehr geeignet sind, sammt allen dazu gehörigen Ketten und Bestandtheilen an den Meistbiethenden im Wege der Versteigerung zu Gunsten des Aerars veräußert.

Diese Versteigerung wird an dem genannten Tage um 10 Uhr vormittags beginnen.

Welches von Seite der k. k. Polizei Direktion zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird.

Krakau am 15. Oktober 1847.

KROEBL.
k. k. Polizei Direktor.